

POBRESA

**EXCLUSIÓ
SOCIAL**

INFORME
**D'INDICADORS DE RISC DE POBRESA I
D'EXCLUSIÓ SOCIAL DE L'ÀREA BÀSICA
DE SERVEIS SOCIALS DE TARRAGONA**

OFICINA TÈCNICA DEL PLA LOCAL D'INCLUSIÓ I COHESIÓ SOCIAL DE TARRAGONA

2017

Institut Municipal
de Serveis Socials
som al teu costat

Pla d'Inclusió i Cohesió Social
de Tarragona

TARRAGONA
2018

 AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

  **APP
TGN**
AGENDA

www.tarragona.cat

Elaborat per:

Jessica Cantos Egea

Neus Gimeno Pina

Oficina Tècnica del Pla Local d'Inclusió i Cohesió Social de Tarragona
Institut Municipal de Serveis Social de Tarragona.

Disseny i maquetació:

Disseny Gràfic Corporatiu i Autoedició de l'Ajuntament de Tarragona

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ.....	5
2. INDICADORS DE L'ÀREA BÀSICA DE SERVEIS SOCIALS DE TARRAGONA COMPARATS AMB LA MITJANA DE CATALUNYA	7
2.1. RESULTATS INDICADORS DE RENDA.....	7
2.1.1. COMENTARIS INDICADORS DE RENDA	8
2.2. RESULTATS INDICADORS DE MERCAT DE TREBALL.....	9
2.2.1. COMENTARIS INDICADORS DE MERCAT DE TREBALL	10
2.3. RESULTATS INDICADORS DE PROTECCIÓ SOCIAL	11
2.3.1. COMENTARIS INDICADORS DE PRESTACIÓ SOCIAL.....	15
2.4. RESULTAT INDICADORS DE DEMOGRAFIA.....	16
2.4.1. COMENTARIS INDICADORS DE DEMOGRAFIA	18

1. INTRODUCCIÓ

En aquest document es presenten les dades d'evolució entre els anys 2012-2015, disponibles del conjunt d'indicadors territorials de risc de pobresa i d'exclusió social de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de Tarragona, a partir de les dades disponibles a l'Idescat.

El Departament de Treball, Afers Socials i Famílies i l'Institut d'Estadística de Catalunya, davant la necessitat de disposar d'informació sobre la distribució territorial del risc de pobresa i d'exclusió social, van decidir abordar conjuntament amb l'Idescat l'elaboració d'uns indicadors territorials com a instrument en el procés de planificació i avaluació de les polítiques de serveis socials de Catalunya.

Aquesta nova operació d'estadística oficial està prevista a la Llei 5/2016, de 23 de desembre, del Pla estadístic de Catalunya 2017-2020, actualment vigent i desenvolupada pel programa anual d'actuació estadística 2017.

Els indicadors territorials sobre risc de pobresa i d'exclusió social s'han construït a partir de diferents fonts estadístiques i administratives i es configuren com un recull d'indicadors organitzats en quatre grans categories: «Renda» (tres indicadors), «Mercat de treball» (tres indicadors), «Protecció social» (vuit indicadors) i «Demografia» (cinc indicadors), que es presenten desagregats per comarques i per àrees bàsiques de serveis socials de Catalunya.

CLASSIFICACIÓ INDICADORS:

Indicadors de RENDA MONETÀRIA

- Desigualtat de renda segons fonts tributàries
- Percentatge de rendes inferiors al 60 % de la mitjana
- Bretxa de les rendes inferiors al 60 % de la mitjana

Indicadors relatius al MERCAT DE TREBALL

- Població en situació d'atur
- Població en situació d'atur de llarga durada
- Població en situació d'atur de molt llarga durada

Indicadors relatius a la PROTECCIÓ SOCIAL

- Percepció mitjana dels pensionistes de 65 anys i més
- Prestacions d'ajut al lloguer
- Prestacions no contributives
- Renda mínima d'inserció
- Prestacions de desocupació
- Expedients informatius i de risc d'infants i adolescents
- Ajuda alimentària als infants de 0-8 anys
- Ajuda alimentària

Indicadors de DEMOGRAFIA

- Taxa d'escolarització als 17 anys
- Famílies monoparentals
- Famílies amb tres fills o més
- Estrangers nascuts en països en vies de desenvolupament
- Població de 75 anys o més que viu sola. Indicadors territorials de risc de pobresa i d'exclusió social. Catalunya i comarques.

Com es podrà veure en aquest document, no es disposa del conjunt de dades econòmiques de l'Agència Tributària. Això ha fet inviable calcular els anys 2013, 2014 i 2015. Les últimes dades disponibles són del 2012.

Tampoc no ha estat possible disposar de les dades relatives a les pensions contributives de l'Institut Nacional de la Seguretat Social. Per aquest motiu, les dades de l'indicador «Percepció mitjana dels pensionistes de 65 anys i més» corresponen a l'any 2014. Per últim, a partir del 2014 es va deixar de publicar l'indicador d'ajuda alimentària de 0 a 8 anys.

En aquest informe, presentem en forma de gràfics l'evolució del 2012 al 2015 dels dinou indicadors, tenint com a referència el valor de la mitjana per a Catalunya i de l'Àrea Bàsica de Serveis Socials de Tarragona.

En els diversos gràfics, es podrà observar que hi ha dades identificades en color taronja i lila. Les dades en color lila corresponen als valors que destaquen de manera significativa per sobre dels de la mitjana de Catalunya, i en color taronja els que ho fan per sota. Cal dir que si la dada està per sobre o per sota, no significa que sigui positiva o negativa, respectivament. Aquest valor estarà relacionat amb la definició de l'indicador i de la seva funcionalitat.

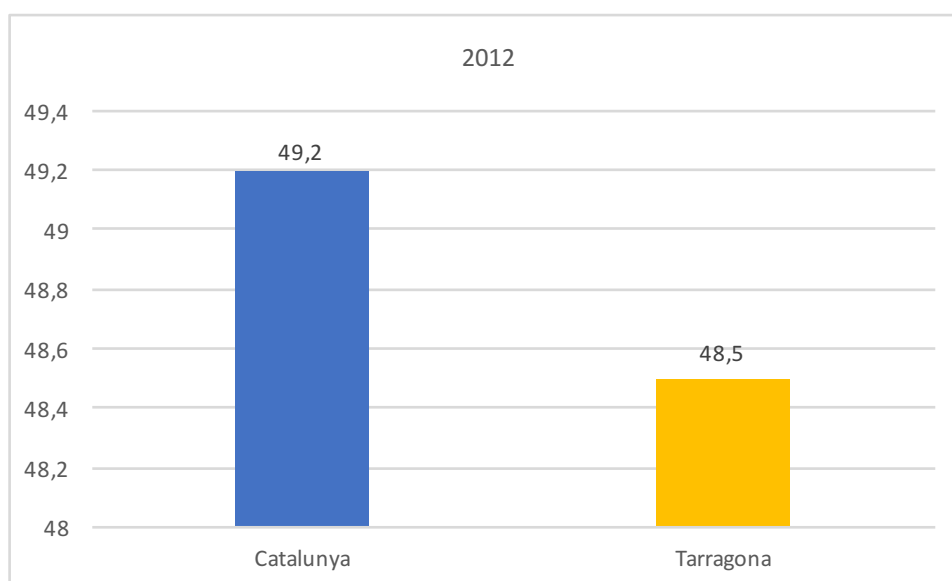
Amb aquest informe es pretén identificar les dades de la ciutat de Tarragona en relació amb els indicadors territorials de risc de pobresa i d'exclusió social comparant-los amb la mitjana de Catalunya, i oferir una radiografia de les situacions de vulnerabilitat que hi ha en la nostra ciutat.

L'equip de l'Oficina Tècnica del Pla local d'inclusió i cohesió social de Tarragona (en endavant, PLICST) espera, amb aquest informe, poder contribuir una vegada més a posar al servei dels professionals i de la ciutadania dades i recursos per continuar produint i transferint coneixements sobre la situació de l'exclusió social de caire local, així com els recursos, les accions i les mesures per a la inclusió i la cohesió social del territori.

2. INDICADORS DE L'ÀREA BÀSICA DE SERVEIS SOCIALS DE TARRAGONA COMPARATS AMB LA MITJANA DE CATALUNYA

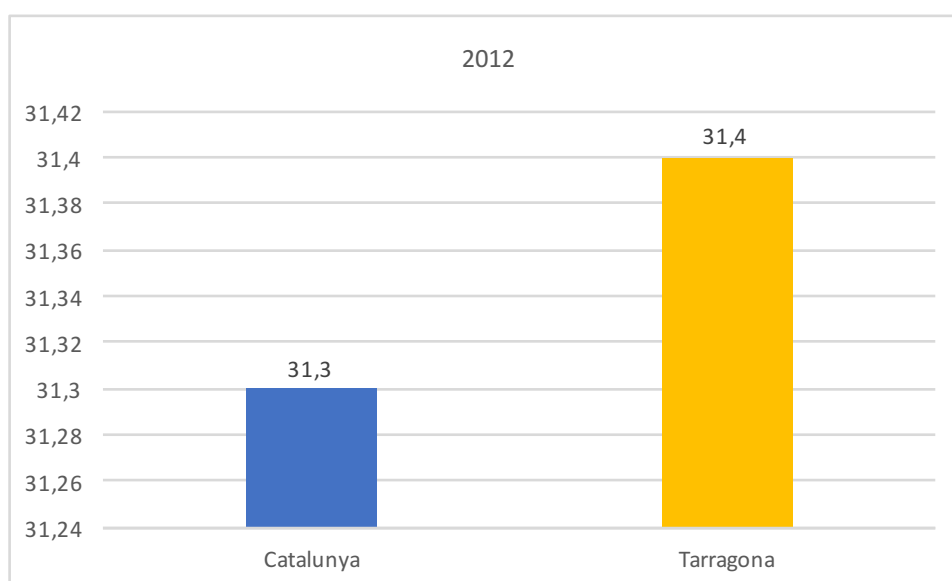
2.1. RESULTATS INDICADORS DE RENDA

Gràfic 1. Desigualtats de renda segons fonts tributàries (en %)

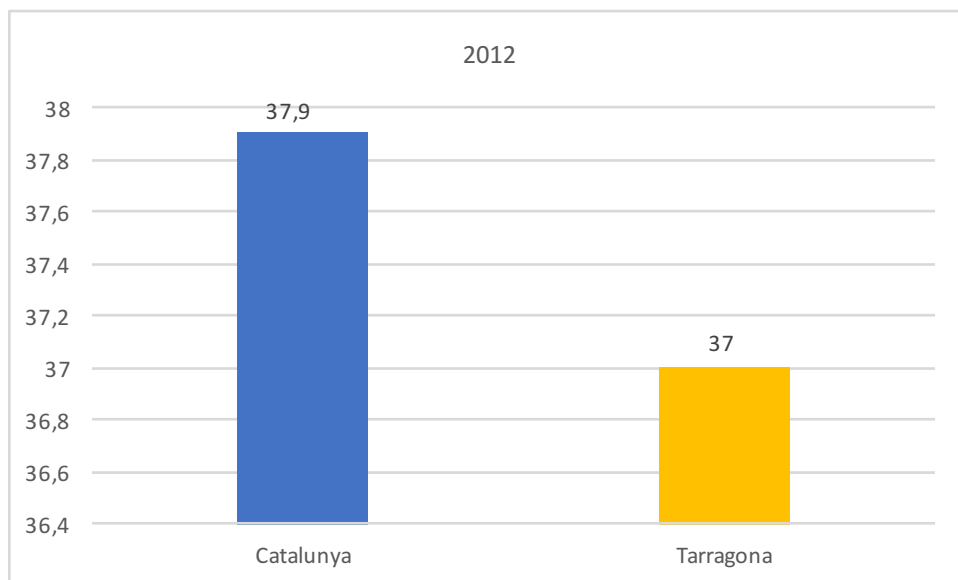
Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 2. Percentatge de rendes inferiors al 60 % de la mitjana

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 3. Bretxa de les rendes inferiors al 60 % de la mitjana

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

2.1.1. COMENTARIS INDICADORS DE RENDA

En relació amb els indicadors de renda, la ciutat de Tarragona es troba en valors similars a la mitjana de Catalunya.

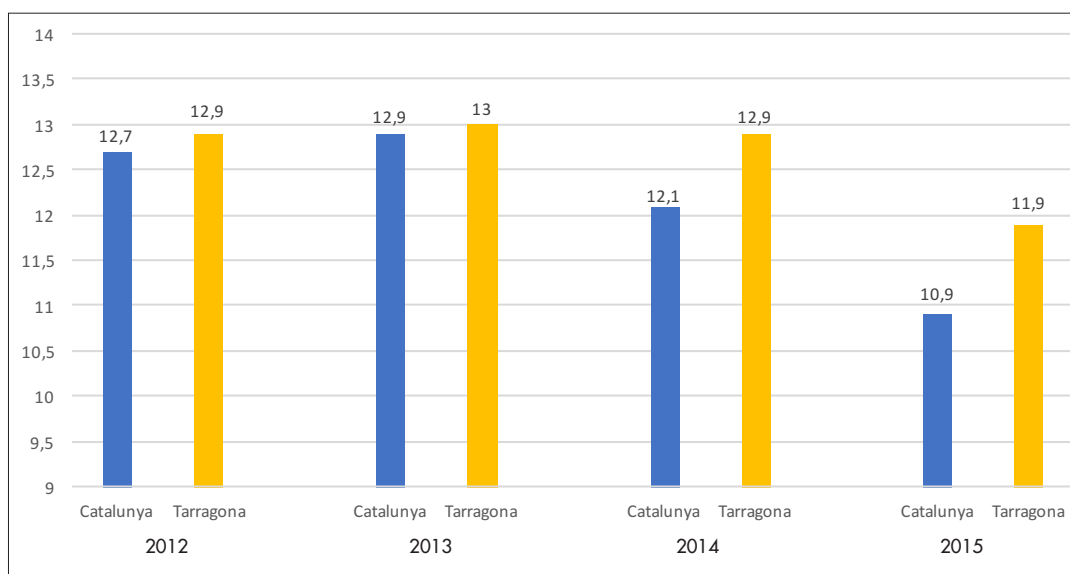
Pel que fa a les desigualtats de renda segons fonts tributàries, es mostra que hi ha una diferència de quasi el 50 % de desigualtat en les rendes de la població, tot i que no es mostra una diferència significativa amb la mitjana de Catalunya.

El mateix passa amb el percentatge de rendes inferiors al 60 %: tampoc no hi ha diferències significatives amb la mitjana. El 31,4 % de la població de Tarragona de 16 anys i més té uns ingressos inferiors al 60 % de la mitjana de la distribució del conjunt d'ingressos individuals de la població de Tarragona, a diferència del 31,3 %.

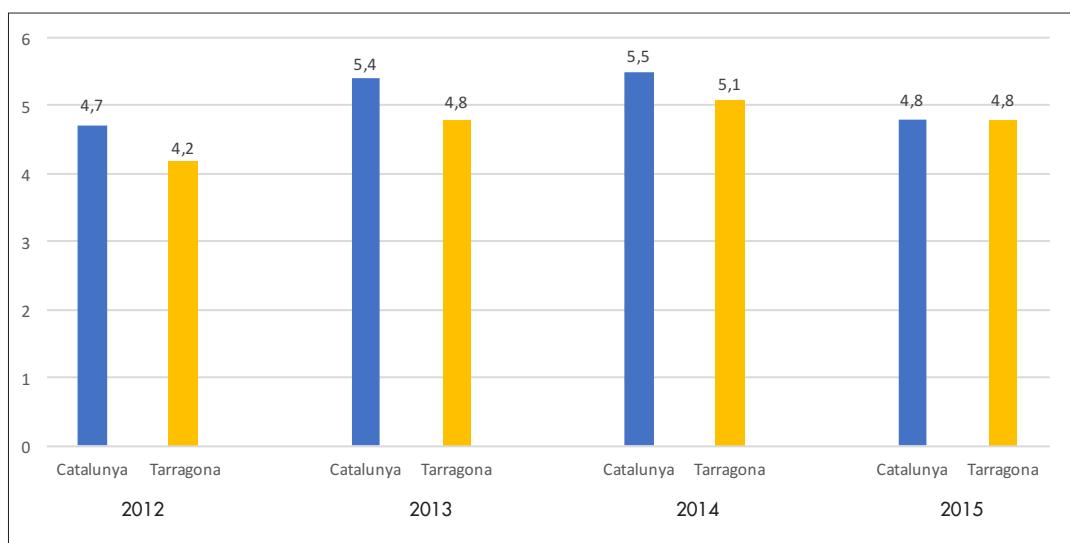
2.2. RESULTATS INDICADORS DEL MERCAT DE TREBALL

Gràfic 4. Població en situació d'atur (en %)

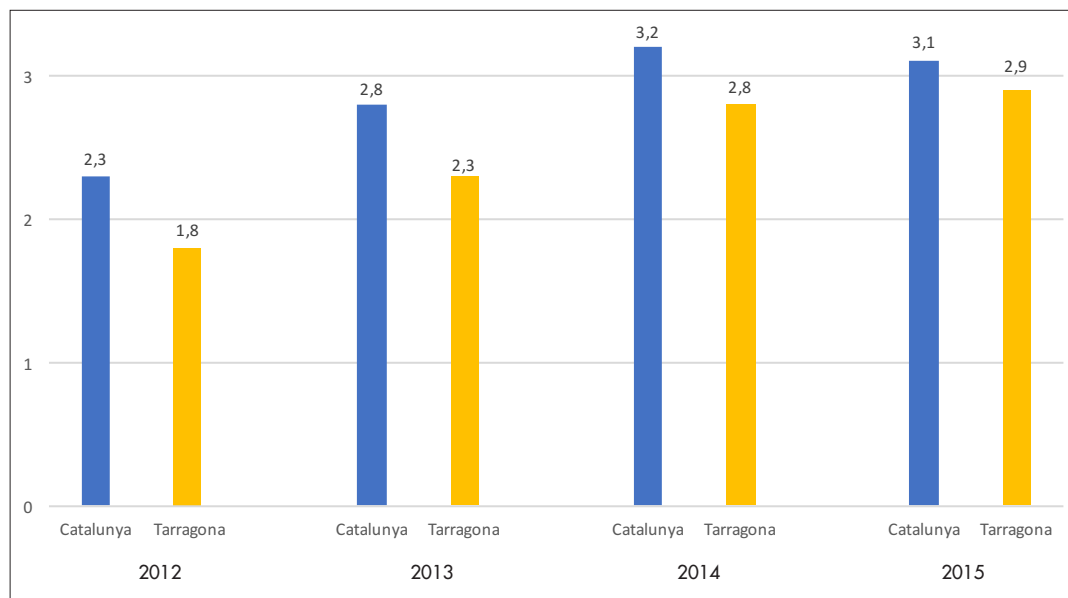
Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 5. Població en situació d'atur de llarga durada (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 6. Població en situació d'atur de molt llarga durada (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

2.2.1. COMENTARIS INDICADORS DEL MERCAT DE TREBALL

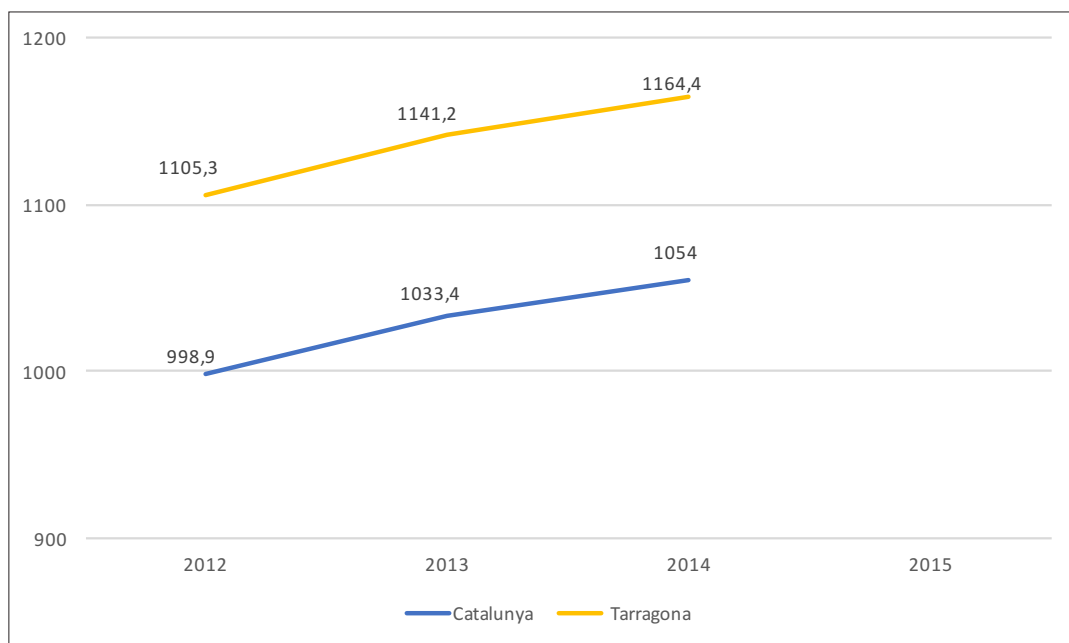
Des del 2012, les persones en situació d'atur de la ciutat de Tarragona se situen per sobre de la mitjana de Catalunya.

Tot i haver-hi una davallada de població en situació d'atur el 2014, el 2015 les persones en situació d'atur a la ciutat de Tarragona van repuntar considerablement, amb una diferència d'un punt percentual sobre la mitjana de Catalunya.

En canvi, pel que fa al percentatge de persones en situació d'atur de llarga durada, Tarragona se situa per sota de la mitjana de Catalunya, menys l'any 2015, que també s'hi situa per sobre. Aquesta tendència també es repeteix en les persones en situació de molt llarga durada, ja que durant els anys 2012, 2013 i 2014 el percentatge s'hi situava per sota, i el 2015 es mantenia com en la mitjana de Catalunya.

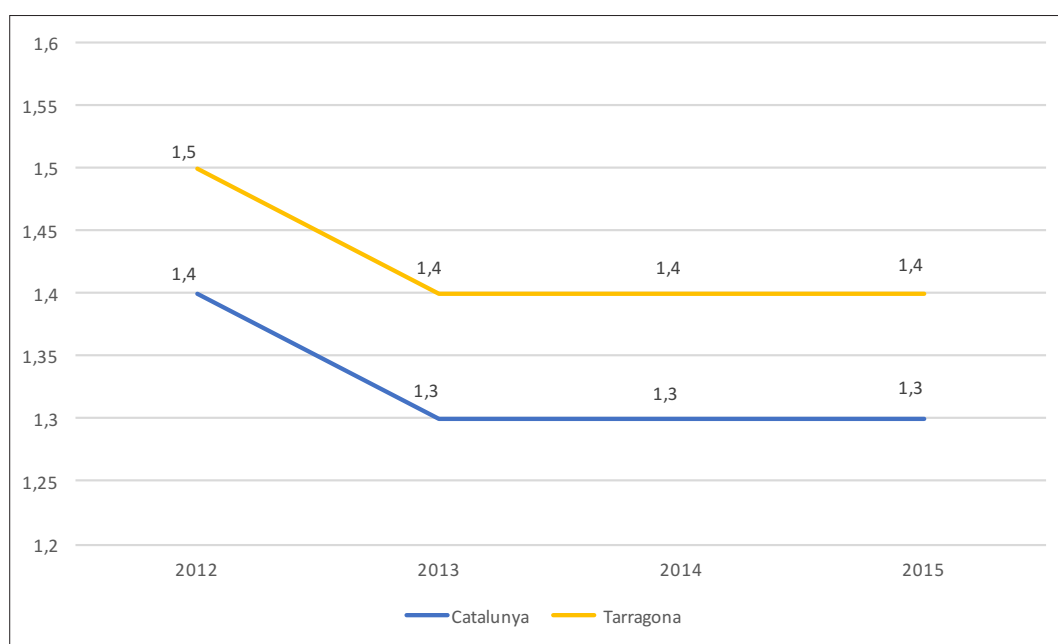
2.3. RESULTATS INDICADORS DE PROTECCIÓ SOCIAL

Gràfic 7. Mitjana de pensions contributives de la població de 65 anys i més (euros)

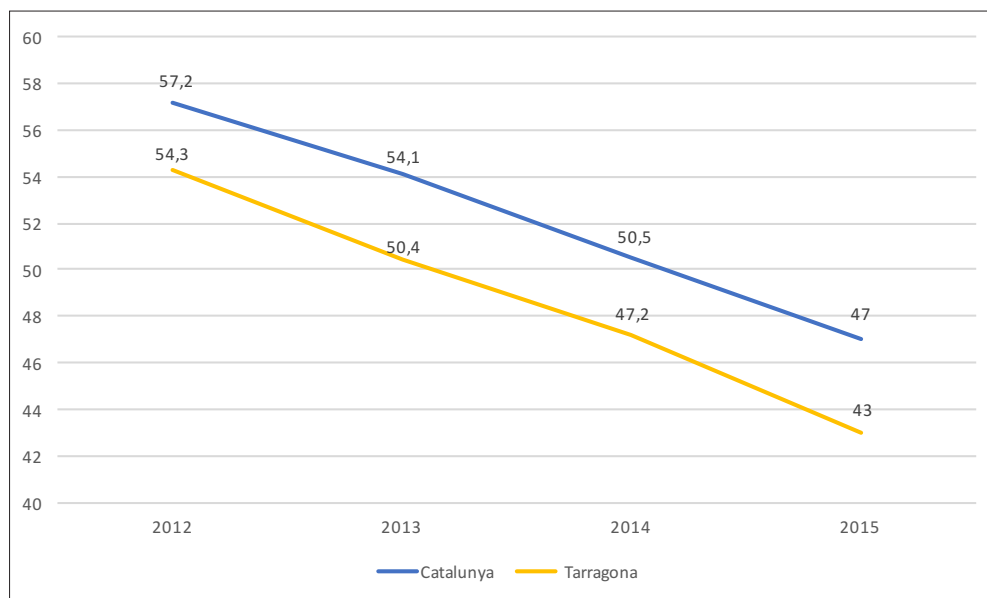
Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 8. Prestacions no contributives (sobre la població total) (en %)

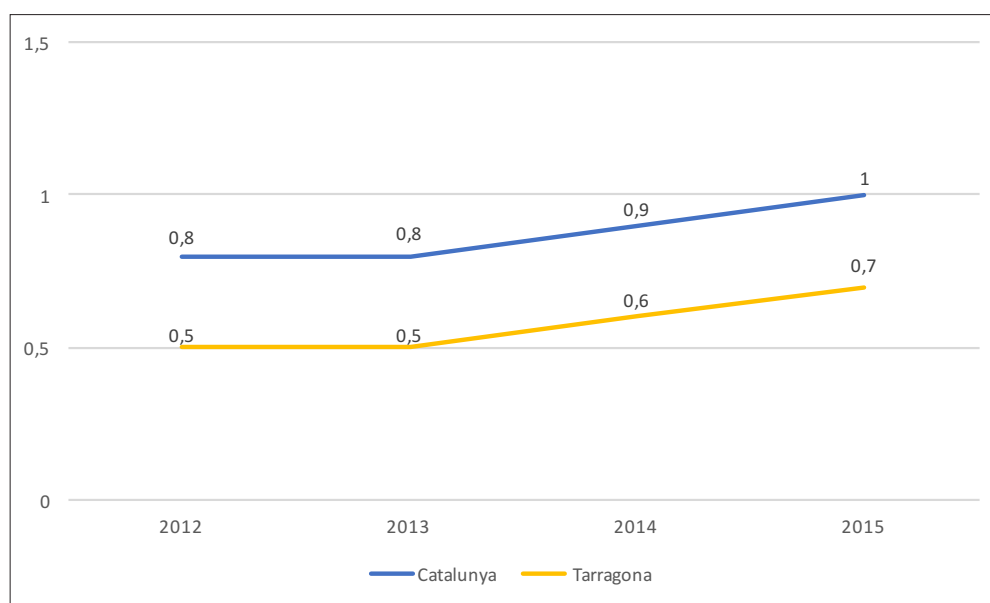
Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 9. Prestacions de desocupació (sobre el total d'aturats registrats) (en %)

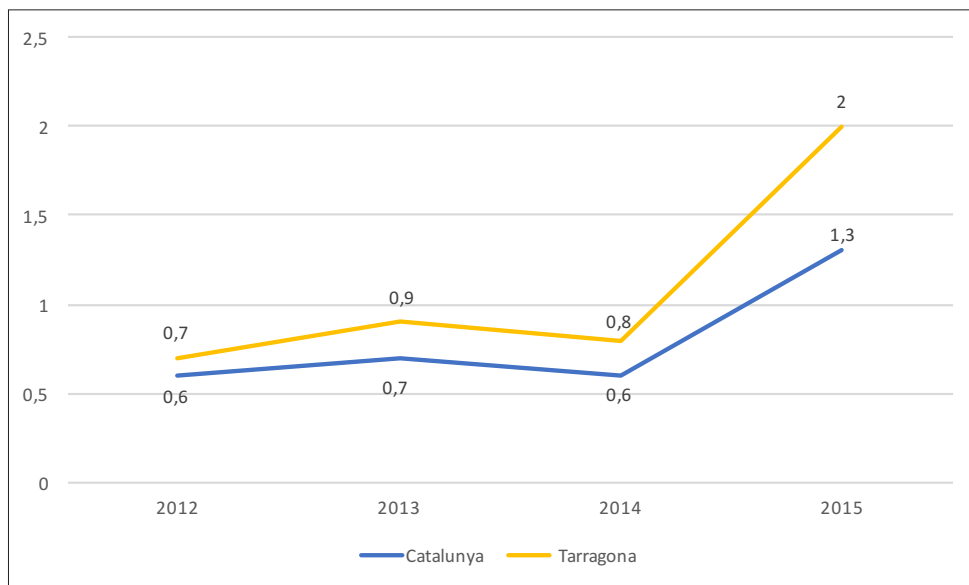

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

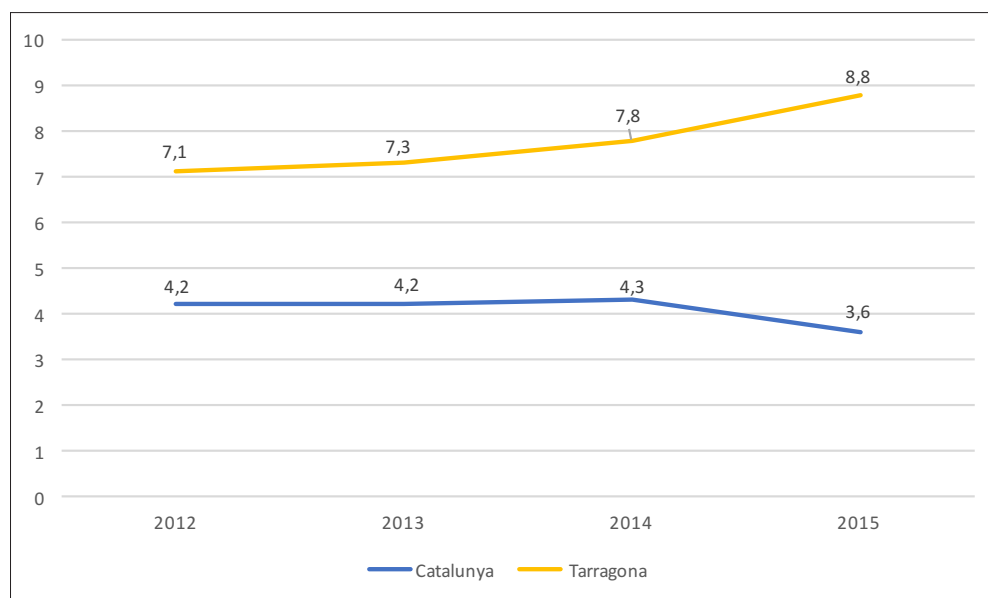
Gràfic 10. Renda mínima d'inserció (sobre la població total) (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

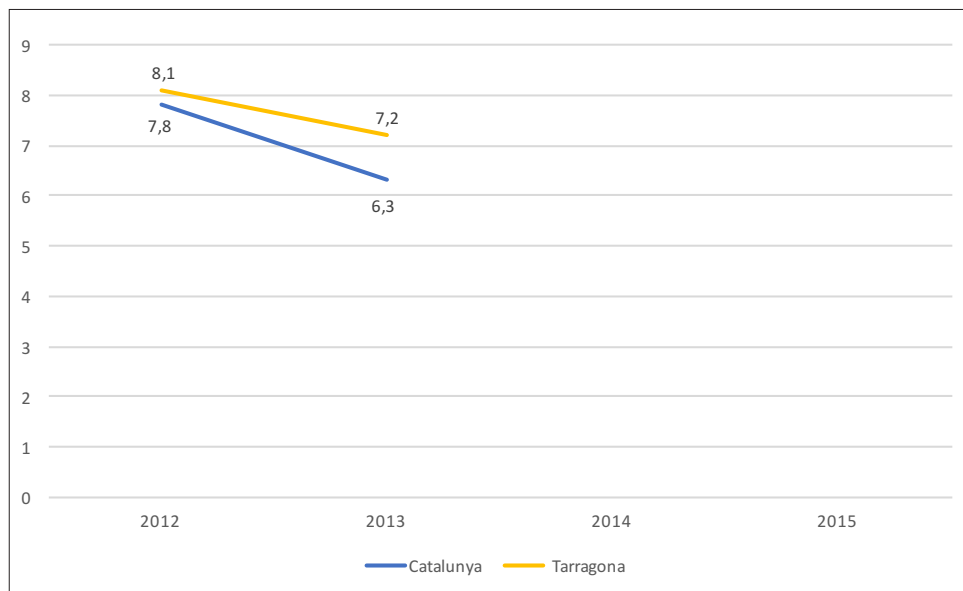
Gràfic 11. Prestacions d'ajut de lloguer (sobre el total de llars) (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 12. Ajuda alimentària (sobre el total de la població) (en %)

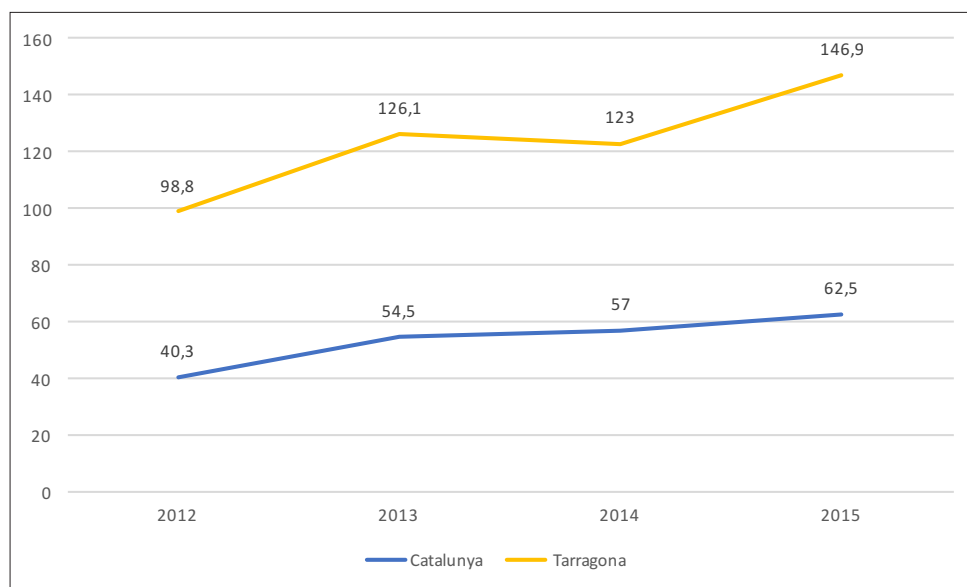
Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 13. Ajuda alimentària als infants de 0-8 anys (sobre la població de 0 a 18 anys) (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 14. Expedients informatius i de risc d'infants i adolescents (per cada 10.000 hab.)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

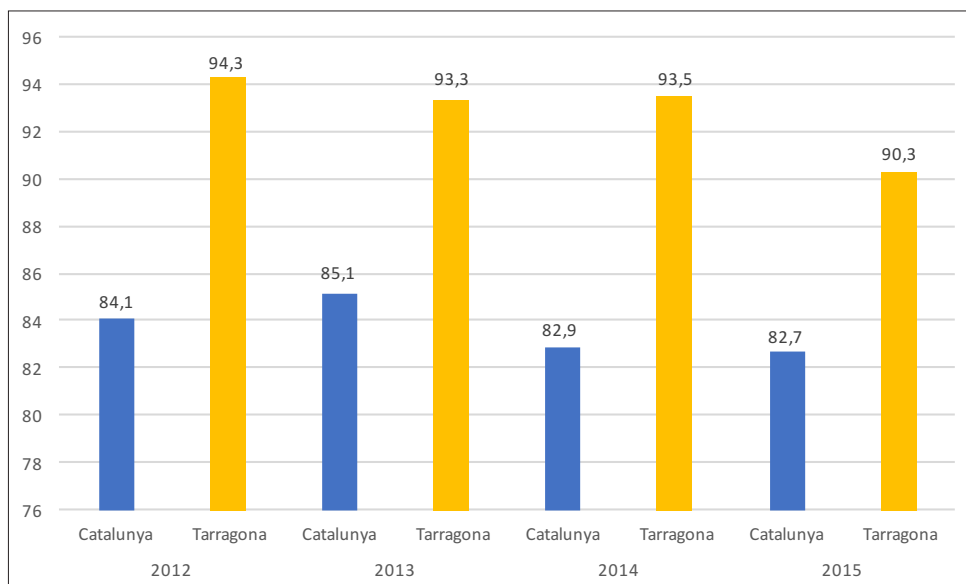
2.3.1. COMENTARIS INDICADORS DE PRESTACIÓ SOCIAL

Les prestacions socials són un conjunt de mecanismes de seguretat, de protecció i d'accessibilitat per a garantir i millorar el benestar social i, per extensió, la qualitat de vida de la població. En aquest apartat es fan, de manera molt sintetitzada, alguns comentaris respecte a cada una de les prestacions, que s'utilitzen com a indicadors de vulnerabilitat en aquest informe:

- La mitjana de l'import percebut pels pensionistes de 65 anys de la ciutat de Tarragona se situa de forma significativa per sobre de la mitjana de Catalunya.
- A la ciutat de Tarragona hi ha un 1,4 % de la població que percep algun tipus de prestació no contributiva: ajut per a cònjuges supervivents, ajut per a necessitats bàsiques i dependència de la llar, pensions no contributives per jubilació i invalidesa. Una dada que manté la tendència amb la mitjana de Catalunya, que és d'un 1,3 %.
- Pel que fa al nombre de persones que es troben en situació de desocupació, del 2012 al 2015 els aturats que han rebut alguna prestació per desocupació (prestació contributiva, subsidi per desocupació, subsidi majors de 55 anys i la RAI) se situen per sota de la mitjana de Catalunya.
- Un 0,7 % de la població de la ciutat de Tarragona es beneficia de la renda mínima d'inserció (RMI), a diferència de l'1 % de la mitjana del 2015. La ciutat de Tarragona sempre ha mantingut una tendència per sota respecte al nombre d'ajudes d'RMI concedides, en comparació amb la mitjana de Catalunya.
- L'Agència de l'Habitatge de Catalunya, del 2012 al 2015, ha concedit moltes més prestacions d'ajuts de lloguer a la població de Tarragona, en relació amb la mitjana de Catalunya. Si ens fixem en el 2015, n'hi ha hagut un augment molt significatiu, fins al punt que ha arribat a un 2 % la població que ha demanat aquest tipus de prestació, a diferència de l'1,3 % de la mitjana.
- Amb l'actual crisi econòmica, els ajuts d'alimentació han estat una de les prestacions més demandades i utilitzades per amortir la pobresa econòmica de moltes famílies i llars. Amb les dades es pot veure que, en els quatre anys, hi ha un nombre molt significatiu quasi tres i quatre punts percentuals de diferència de persones que han estat beneficiàries d'algun tipus de prestació per alimentació. L'any 2015, 8,8 % habitants de Tarragona van rebre alguna ajuda d'alimentació, a diferència del 3,6 % de la mitjana.
- En canvi, en relació amb el nombre d'infants de 0 a 8 anys beneficiaris d'ajuts d'aliments, la ciutat de Tarragona se situa per sobre de Catalunya, però amb una diferència molt insignificant.
- Finalment, en relació amb el nombre d'expedients informatius i de risc d'infants i adolescents, cal assenyalar que la ciutat de Tarragona triplica el nombre de casos de la mitjana de Catalunya. El 2014 hi havia 123 expedients informatius i de risc d'infants i adolescents oberts; el 2015 la dada augmentava fins a 146,9 expedients, a diferència de la mitjana de Catalunya, amb 57 i 62,5 expedients actius respectivament.

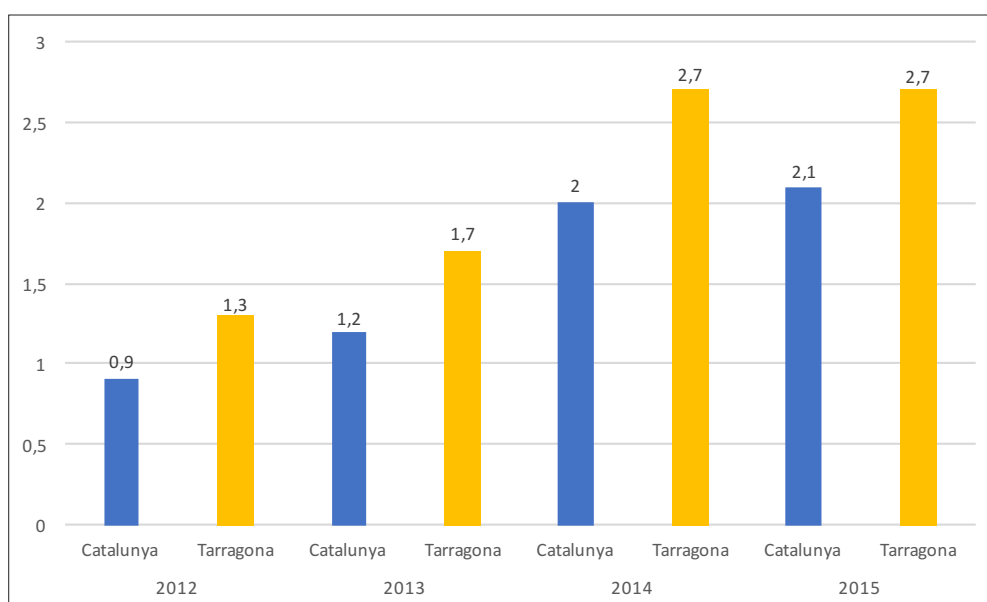
2.4. RESULTAT INDICADORS DE DEMOGRAFIA

Gràfic 15. Taxa d'escolarització als 17 anys (en %)

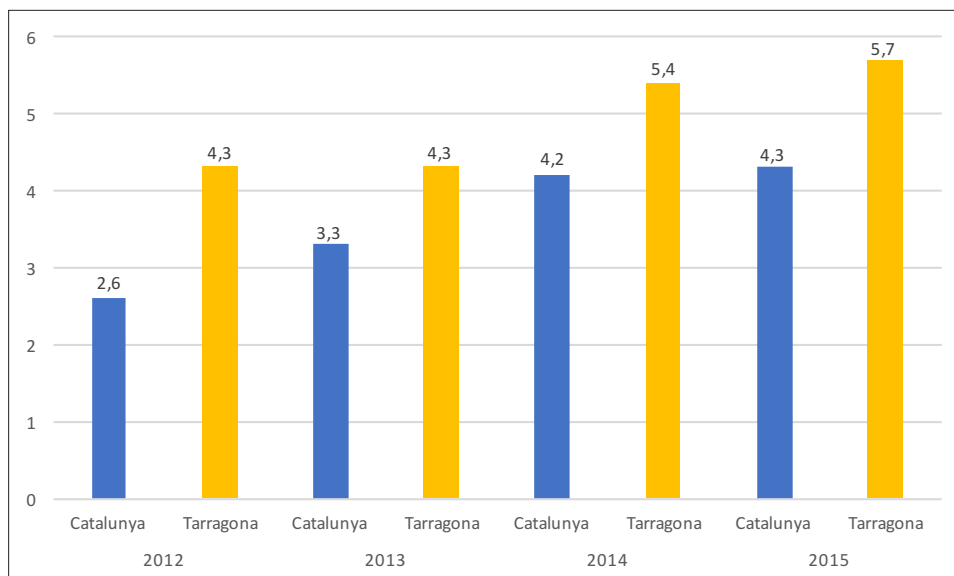
Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 16. Famílies monoparentals (sobre el total de llars) (en %)

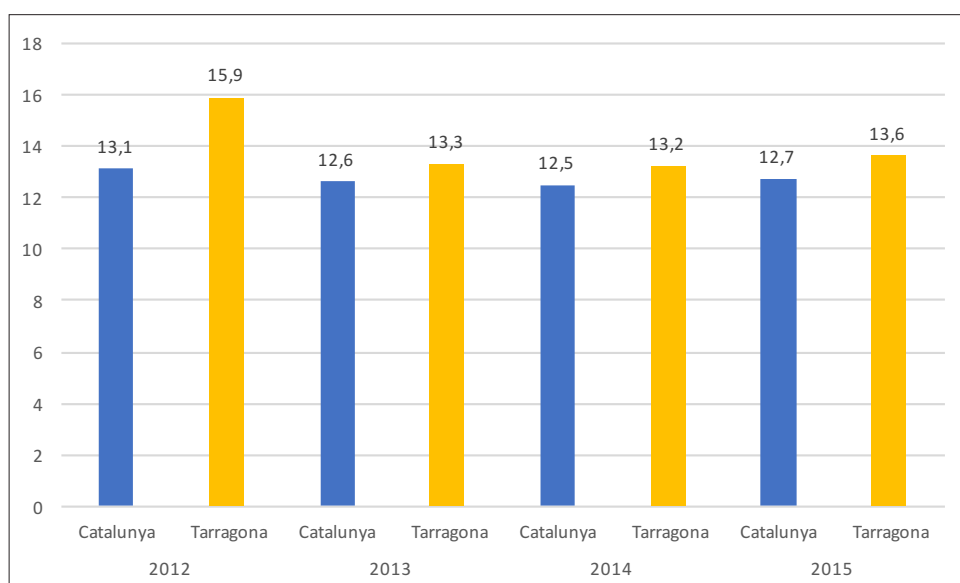

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

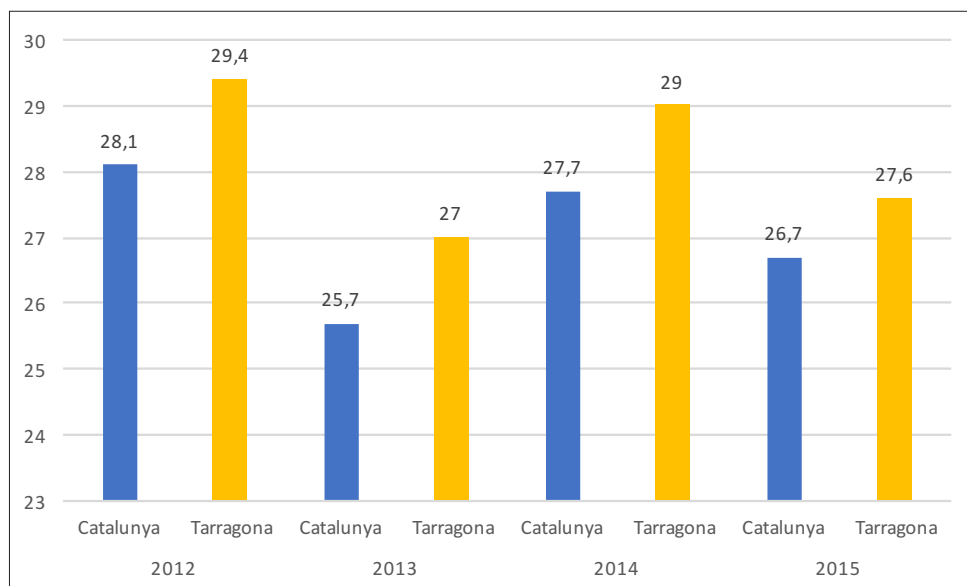
Gràfic 17. Famílies amb tres fills o més (sobre el total de llars) (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 18. Estrangers provinents de països en vies de desenvolupament (sobre el total de població estrangera) (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

Gràfic 19. Població de 75 anys o més que viu sola (sobre la població de 75 anys o més) (en %)

Font: elaboració de l'Oficina Tècnica del PLICST amb les dades de l'Idescat

2.4.1. COMENTARIS INDICADORS DE DEMOGRAFIA

Els indicadors demogràfics descriuen característiques pròpies de la població en general en relació amb diversos esdeveniments demogràfics, com ara els següents: fecunditat, mortalitat, nupcialitat, migració i llars i famílies, així com l'estructura per edats, que resulta de l'actuació combinada d'aquests fluxos i que en condiciona alhora l'evolució i les tendències.

En aquest informe es descriuen els indicadors següents:

- La ciutat de Tarragona se situa per sobre de la mitjana de Catalunya en relació amb els joves de 17 anys escolaritzats. El 2015, 90 de cada 100 joves de 17 anys estaven escolaritzats, a diferència del 82,7 % de Catalunya.
- El nombre de famílies monoparentals a la ciutat de Tarragona és de 2,7 %, en comparació amb el 2,1 %. Es pot observar també que, del 2012 al 2015, la tendència és que a la ciutat de Tarragona hi ha un registre de famílies monoparentals més elevat, en comparació amb Catalunya.
- La ciutat de Tarragona també té enregistrades moltes més famílies nombroses que la resta de la mitjana de Catalunya, quasi una diferència de més d'un punt percentual des del 2012. Com es pot observar, la tendència és de creixement.
- Tarragona, des dels inicis de l'onada de la immigració a Catalunya, ha estat una ciutat receptora d'aquesta. El 2012 hi havia un percentatge molt elevat de població estrangera provinent de països en vies de desenvolupament en relació amb la resta de la població estrangera. Tot i que la tendència en aquests anys ha disminuït, aquesta se situa encara per sobre de la mitjana de Catalunya.
- Finalment, pel que fa al nombre de persones de més de 79 anys que viuen soles, es destaca també que Tarragona se situa per sobre de la mitjana, amb diferències significatives amb la resta de Catalunya.

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA